

Załącznik
do uchwały Nr XLV/287/2022
Rady Miejskiej w Parczewie
z dnia 29 marca 2022 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
obowiązujący
od 01.04.2022r. do 31.12.2022r.**

Gmina Parczew
Marzec 2022

Wprowadzenie	3
1. Podstawa prawna	8
2. Diagnoza problemów uzależnień oraz zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Parczew – wybrane zagadnienia	9
3. Cele Gminnego Programu	18
4. Zadania Gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom	19
5. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	28
6. Monitoring i ewaluacja	29
7. Adresaci Programu	29
8. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	29

Wprowadzenie

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a także na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, czyli przeciwdziałanie narkomanii – należy do zadań własnych gmin. Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci uchwalonego przez Radę Gminy, Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia. W zakres programu włączone są również działania informacyjno-edukacyjne związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Środki finansowe na realizację zadań Gminnego Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z tytułu opłat od napojów alkoholowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (tzw. małpek). Program skierowany jest do mieszkańców gminy Parczew, a realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Parczewie, o którym mowa w Ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Od 01.04.2022r. do 31.12.2022r. na realizację Programu zaplanowano kwotę: 424.872,12 zł.

Podstawę do opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022r. stanowi Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 - 2025, raport ESPAD z 2019r. (ESPAD –*European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs*), „Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Parczew 2019”, współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dane statystyczne (uzyskane z jednostek państwowych i samorządowych) dotyczące mieszkańców Gminy Parczew, diagnozy szkolne prowadzone wśród dzieci, młodzieży oraz rodziców w zakresie działań wychowawczo – profilaktycznych, wytyczne Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, a także inne materiały i publikacje w temacie przedmiotu.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wprowadziła obowiązek realizacji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów

alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Ustawa w art. 4¹ stanowi, że: „Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin”.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w **art. 13¹** (*reklama napojów alkoholowych*) i **art. 15** (*zakaz sprzedaży alkoholu niepełnoletnim, nietrzeźwym, pod zastaw lub na kredyt*) ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 2. ust. 1. Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną;
- 3) ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczanych do spożycia w kraju;
- 4) ograniczanie dostępności alkoholu;
- 5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- 6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;

7) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;

8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania, o których mowa powyżej, są realizowane zgodnie z ***Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021 – 2025, którego celem strategicznym jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu.***

Cele operacyjne w/w Programu obejmują:

1. Profilaktykę nadwagi i otyłości.
2. Profilaktykę uzależnień.
3. Promocję zdrowia psychicznego.
4. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne.
5. Wyzwania demograficzne.

Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 2 – **Profilaktyka uzależnień** (realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego):

- **Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom:**

1. Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom;
2. Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu);
3. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień;
4. Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;
5. Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin;

6. Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie;
7. Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.

- **Uzależnienie od alkoholu:**

1. Wdrożenie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej;
2. Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz na temat FASD;
3. Zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu;
4. Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.

- **Uzależnienia od zachowań (behawioralne):**

1. Upowszechnienie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych, strony i poradni internetowej oraz telefonu zaufania.

- **Uzależnienia od narkotyków:**

1. Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP.

Profilaktyka to podejmowanie działań, strategii, skierowanych do różnych grup, we współpracy z różnymi środowiskami i instytucjami, które mają na celu zapobieganie pojawieniu się lub rozwojowi zaburzeń, chorób lub innych niekorzystnych zjawisk społecznych. Strategie profilaktyczne to sposoby postępowania oparte na podstawach teoretycznych, które mają na celu redukowanie wpływu czynników ryzyka i/lub wzmacnianie czynników chroniących. Wiodące strategie profilaktyczne to takie, których **zastosowanie w programie przynosi pożądane i udokumentowane w badaniach zmiany w zachowaniu młodych ludzi**. Należą do nich: rozwijanie umiejętności życiowych, edukacja normatywna, rozwijanie umiejętności rodziców, włączanie naturalnych mentorów, budowanie więzi ze szkołą. Działania profilaktyczne prowadzone są na trzech poziomach, w zależności od stopnia ryzyka.

Pierwszy poziom stanowi profilaktyka uniwersalna – są to **działania kierowane do całej populacji, bez względu na stopień ryzyka wystąpienia zachowań problemowych lub zaburzeń psychicznych** i dotyczą zagrożeń znanych, rozpowszechnionych w znacznym stopniu – np. przemocy czy używania substancji psychoaktywnych. Ich celem jest przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych, wzmacnianie czynników chroniących i redukcja czynników ryzyka, ograniczanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych oraz zapobieganie nowym przypadkom. Działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej realizowane są przede wszystkim przez osoby dorosłe, specjalistów, nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych. Obejmują swoim zasięgiem głównie dzieci i młodzież. W placówkach oświatowych profilaktykę uniwersalną realizuje się wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.

Placówki szkolne corocznie opracowują Programy Profilaktyczno-Wychowawcze w oparciu o diagnozę obszarów problemowych, rozpoznanie potrzeb uczniów, rodziców i nauczycieli uwzględniając zasoby oraz potrzeby środowiska lokalnego. Szkolne Programy Profilaktyczno-Wychowawcze skierowane są do wszystkich członków społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników. Uwzględniają współpracę z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym. Część zadań realizowanych w placówkach oświatowych jest ujętych i wspieranych finansowo w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Funkcjonowanie szkolnych programów Profilaktyczno-Wychowawczych ma umocowanie w **Ustawie z dnia 16 grudnia 2016r. Prawo oświatowe art. 26.**

Kolejny poziom stanowi profilaktyka selektywna - to **działania kierowane do grup zwiększonego ryzyka** (osób narażonych na działanie poważnych czynników ryzyka), tj.: dzieci osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, dzieci przysposobione, uczniowie z problemami szkolnymi, miłośnicy „szalonych” imprez itp. Główne działania polegają na dostarczaniu informacji i uczeniu najważniejszych umiejętności życiowych, uwzględniając specyfikę problemów jednostki lub grupy. Dla dzieci i młodzieży znajdujących się w grupie podwyższonego ryzyka organizowane są indywidualne lub grupowe działania profilaktyczne (np. terapia pedagogiczna, treningi umiejętności społecznych, socjoterapia). Celem jest tworzenie warunków, które umożliwią wycofanie się z zachowań ryzykownych.

Trzeci poziom odnosi się do profilaktyki wskazującej - to **działania kierowane do jednostek, których zachowania zaczynają być wysoce ryzykowne** (np. nastolatki upijające się w weekendy) i mamy sygnały, że pojawiają się już poważne problemy związane

z ich zachowaniem (np. kłopoty z policją, w domu itp.). Główne działania to indywidualna diagnoza przyczyn oraz interwencja. Działania te wymagają specjalistycznego przygotowania, dlatego na tym poziomie, w „profilaktykę” częściej angażują się różne instytucje zewnętrzne, przygotowane do prowadzenia pomocy psychologicznej lub medycznej.

Jedną ze strategii działań, podejmowanych na rzecz przeciwdziałaniu uzależnieniom i jego skutkom jest edukacja normatywna. Polega ona na kształtowaniu i wzmacnianiu norm przeciwnych używaniu substancji psychoaktywnych, a także stosowaniu przemocy, poprzez m.in. korygowanie błędnych przekonań na temat rozpowszechnienia danego niepożądanego zachowania wśród młodzieży. Działania edukacyjne i informacyjne wzmacniają skuteczność innych narzędzi lokalnej polityki wobec uzależnieniom od alkoholu i narkotyków.

Konstrukcja Gminnego Programu odnosi się do trzech poziomów profilaktyki ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej oraz działalności informacyjnej i edukacyjnej.

1. Podstawa prawna

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn. zm.);
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2020 r. poz. 2050, z późn. zm.);
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r. poz. 1249);
- 4) Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.);
- 5) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020r. poz. 1057, z późn. zm.);
- 6) Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956, z późn. zm.);
- 7) Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 30 marca 2021r. w sprawie **Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021- 2025**, (Dz. U. z 2021r. poz. 642);
- 8) Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności

wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449);

9) Ustawa z dnia 16 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021r. poz. 1082 z późn.zm.).

10) Uchwała nr XLIX/373/2018 Rady Miejskiej w Parczewie z dnia 30.08.2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Parczew (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 4073).

2. Diagnoza problemów uzależnień oraz zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Parczew – wybrane zagadnienia

Problemy związane z używaniem środków psychoaktywnych takich jak alkohol czy narkotyki, występują zarówno w obszarze zdrowia fizycznego jak i psychicznego. Negatywne konsekwencje dotyczą nie tylko osoby uzależnione, ale także ich rodziny i osoby w środowisku lokalnym. Oprócz tego, że uzależnienie jest często przyczyną przemocy domowej, powoduje wiele szkód społecznych, takich jak zakłócanie porządku publicznego, wypadki drogowe, przemoc, ubóstwo czy bezrobocie.

Z badań epidemiologicznych wynika, że uzależnionych od alkoholu w Polsce jest ok. 650 – 800 tyś. osób z czego ok. 80% stanowią mężczyźni, zaś ilość osób pijących szkodliwie szacuje się na ok. 2,5 – 3 mln osób (źródło PARPA). Co roku do placówek leczenia odwykowego zgłasza się ponad 250 tyś. osób z rozpoznaniem zaburzeń związanych z nadużywaniem alkoholu.

Raporty policyjne za 2020r. informują, że użytkownicy dróg (kierujący, piesi, pasażerowie) będący pod działaniem alkoholu uczestniczyli w 2 540 wypadkach drogowych (10,8% ogółu wypadków), śmierć w nich poniosło 327 osób (13,1% ogółu zabitych), a 2 723 osoby odniosły obrażenia (10,3% ogółu rannych). W porównaniu z rokiem ubiegłym jest to mniej wypadków o 177 (-6,5%), mniej osób rannych o 358 (-11,6%) oraz więcej osób zabitych o 1 (+0,3%).

Kolejnym ze zjawisk ściśle powiązanych z alkoholem oraz zażywaniem narkotyków jest przemoc w rodzinie. Z ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie, wykonanej na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, wynika, że aż 76% osób doświadczających przemocy w rodzinie wskazuje, iż ich problem związany jest z nadużywaniem alkoholu przez sprawców przemocy. Badania pokazują, że prawie w co piątej rodzinie dochodzi do konfliktów z powodu nadużywania alkoholu.

Jednym z podstawowych źródeł danych o skali używania substancji psychoaktywnych są reprezentatywne ogólnopolskie badania przedstawione w Raporcie o stanie narkomanii w Polsce. Wyniki badań wśród osób dorosłych pokazują, że na tle Europy poziom rozpowszechnienia używania narkotyków, w tym najbardziej popularnej marihuany, w Polsce nie jest wysoki. Z ostatnich badań wynika, że używanie narkotyków jest o wiele mniej rozpowszechnione niż picie napojów alkoholowych. Wyniki najnowszych ogólnopolskich badań ESPAD, zrealizowanych w 2019 roku przez Instytut Psychiatrii i Neurologii na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, wskazują na znacznie niższy poziom rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych (narkotyków), niż legalnych, zwłaszcza alkoholu i tytoniu. Większość badanych nigdy po substancje nielegalne nie sięgała. Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną lub haszyszem.

W Gminie Parczew zamieszkuje 14 329 osób (stan na 31.12.2021r.) (kobiet: 7434, mężczyzn: 6895), w tym 11 785 mieszkańców to osoby powyżej 18 r. ż. Na podstawie „Diagnozy problemów społecznych na terenie Gminy Parczew 2019” określa się, iż spożywanie alkoholu zadeklarowało 68% mieszkańców. Mieszkańcy Gminy najczęściej spożywają piwo, ale znaczna część badanych sięga również po wino i wódkę. Problem alkoholowy w Gminie jest alarmujący – choć abstynencje zadeklarował prawie co trzeci mieszkaniec, część pije z częstotliwością wskazującą na nadużywanie alkoholu bądź uzależnienie. Badania wskazują, iż wśród dorosłych mieszkańców gminy po substancje psychoaktywne sięgnęło 17 osób, przy czym 7 zażywa je codziennie lub prawie codziennie, 4 osoby kilka razy w miesiącu, 3 osoby robiły to jednokrotnie, 2 - kilka razy w roku, a jedna raz w miesiącu. Wśród ankietowanych marihuanę zażywało 11 osób, 4 osoby przyznały się do zażywania LSD i grzybów halucynogennych, 3 osoby miały kontakt z amfetaminą, kokainą i ekstazy, a 2 osoby zażywały środki nasenne i sterydy. Jeśli chodzi o dostępność środków psychoaktywnych na terenie Gminy Parczew 26% oceniło narkotyki jako łatwo dostępne, a 14% sądzi tak o dopalaczach. Warto zwrócić uwagę na to, że duża część mieszkańców Gminy uważa, że narkotyki są łatwe do zdobycia, a 9% zna konkretną osobę, u której może takie substancje zdobyć. Zebrany materiał badawczy wykazał, iż problem zażywania substancji psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców gminy Parczew przybiera znaczące rozmiary – aż 17% mieszkańców zażywało takie substancje i 7% spośród nich sięga po nie regularnie, codziennie lub prawie codziennie.

Kolejnym problemem ujętym w diagnozie jest specyfikacja uzależnień behawioralnych tj. hazard czy nadmierne korzystanie z komputera czy Internetu. Wśród dorosłych mieszkańców gminy Parczew problem hazardowy nie jest znaczny, gdyż badani najczęściej wydają na takie gry małe kwoty. Mieszkańcy kupowali głównie zdraпки, kupony lotto oraz grali w pokera i brali udział w loteriach SMS. Tylko kilku badanych wskazuje, iż doświadczyło problemów rodzinnych i finansowych z powodu hazardu oraz wydają na niego większe sumy pieniędzy. Jeśli chodzi o zachowania związane z nadmiernym używaniem Internetu to analiza zebranego materiału badawczego wykazała, iż większość osób korzystających z Internetu robi to od 1 do 3 godzin dziennie. Problem nadmiernego korzystania z Internetu dotyczy 6% badanych, którzy spędzają przed ekranem komputera powyżej 6 godzin dziennie.

Dane Komendy Powiatowej Policji w Parczewie:

ROK	Liczba osób z Gminy Parczew doprowadzonych do wytrzeźwienia w PDOZ	Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierujących na terenie Gminy Parczew	Nieletni sprawcy czynów karalnych	Liczba interwencji w rejonach sklepów na terenie miasta Parczew	Liczba wykrytych przestępstw przeciw przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (art. 62) - (ogółem)
2019	12	91	2	13	22
2020	29	80	2	9	21

Względem roku 2019 wzrosła liczba osób doprowadzonych do wytrzeźwienia, spadła liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierujących. Liczba interwencji w rejonach sklepów również zmalała. Liczba wykrytych przestępstw przeciw przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (art. 62) (ogółem) w 2020r. wyniosła 21 i jest o jeden punkt niższa niż w 2019r.

Dane Prokuratury Rejonowej w Parczewie:

ROK	Liczba spraw prowadzonych o przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (ogółem)	Liczba spraw prowadzonych o przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (wobec mieszkańców Gminy Parczew)	Liczba spraw prowadzonych o przestępstwa z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Liczba spraw prowadzonych o przestępstwa z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (wobec mieszkańców Gminy Parczew)
2019	31	17	0	0
2020	27	9	1	0

Z informacji uzyskanych z Prokuratury Rejonowej w Parczewie wynika, iż w 2020r. zmalała liczba spraw prowadzonych z powodu popełnienia przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, liczba spraw z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi pozostała na tym samym poziomie – wobec mieszkańców Gminy Parczew nie podejmowano działań.

Dane z Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Parczewie – Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Parczewie:

ROK	Liczba osób leczących się z powodu uzależnienia od alkoholu (ogółem)	Liczba osób leczących się z powodu uzależnienia od alkoholu (mieszkańcy Gminy Parczew)
2019	161	64
2020	172	87

Dane z Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Parczewie wskazują na wzrost liczby osób podejmujących leczenie z uzależnienia od alkoholu, zarówno liczba wszystkich osób jak i mieszkańców Gminy Parczew.

Dane z Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim:

ROK	Liczba spraw prowadzonych o przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii II Wydział Karny (ogółem)		Liczba spraw prowadzonych o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich (ogółem)
2019	69	skazano 64	236
2020	Brak danych	Brak danych	180

Z uzyskanych informacji wynika, że w roku 2020 nastąpił spadek prowadzonych spraw o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego w Sądzie Rejonowym w Radzynie Podlaskim. Tendencja ta może mieć związek z epidemią Covid-19 i wprowadzeniem szeregu obostrzeń. Brak danych dotyczących prowadzonych spraw o przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii za rok 2020 nie pozwala oszacować wskaźników.

Powyżej ujęto dane statystyczne za 2019r. i 2020r. ponieważ w czasie opracowywania diagnozy powyższe jednostki nie dysponowały danymi za 2021r.

Na terenie Gminy Parczew Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2019r. prowadził 98 procedur Niebieskich Kart, działaniami objęto 80 rodzin. W 2020r. ZI prowadził 67 procedur NK, a działaniami objęto 73 rodziny. W 2021r. w ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzono 48 procedur NK, działaniami objęto 34 rodzin. Zauważalna jest tendencja spadkowa.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Parczewie w 2020r. przeprowadziła 59 rozmów z osobami, które zgłosiły się na posiedzenie Komisji, w tym 33 rozmowy z osobami, których dotyczyło postępowanie i 26 rozmów z członkami rodzin osób uzależnionych od alkoholu. 11 osób zadeklarowało podjęcie dobrowolnego leczenia z uzależnienia, 25 osób skierowano na badania do biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. MKRPA skierowała 33 wnioski do Sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. W 2021r. MKRPA w Parczewie przeprowadziła 65 rozmów ogółem, w tym 45 to rozmowy z osobami, których postępowanie dotyczyło oraz 20 z członkami ich rodzin. 6 osób zadeklarowało dobrowolne podjęcie leczenia z uzależnienia, 50 osób skierowano do biegłych sądowych, wystosowano 34 wnioski do sądu o zastosowanie leczenia odwykowego.

Punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Parczew (na dzień 31.12.2021r.) było łącznie 47, w tym przeznaczone do spożycia poza miejscem sprzedaży 38 i przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży 9. W 2021r. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Parczewie przeprowadziła kontrole 10 punktów sprzedaży. Podczas kontroli w dwóch punktach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przestrzegania zasad i warunków z korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tych punktach przeprowadzono ponowne kontrole.

W 2020r. z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Parczewie skorzystało 1064 osoby (464 rodziny), z tego 73 osoby (42 rodziny) z powodu alkoholizmu. MOPS w 2021r. swoimi działaniami objął 985 osób (437 rodzin), z tego: 68 osób (42 rodziny) z powodu alkoholizmu oraz 21 osób (7 rodzin) z powodu przemocy w rodzinie. Pracownicy socjalni z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Parczewie w swojej codziennej pracy udzielają wsparcia, edukują podopiecznych w zakresie uzależnień, dyscyplinują osoby mające problem z uzależnieniem od alkoholu lub pijących szkodliwie do podjęcia odpowiedniego leczenia z uzależnienia i zachowania ciągłej abstynencji. Kierują wnioski o leczenie odwykowe do MKRPA, wspierają członków rodzin – osoby współuzależnione i udzielają informacji na temat możliwości uzyskania pomocy.

Szerszych informacji o problemach i zachowaniach ryzykownych dzieci i młodzieży dostarczają wyniki cyklicznie powtarzanych ogólnopolskich badań ankietowych ESPAD, (ESPAD –*European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs*). Wyniki najnowszych ogólnopolskich badań, zrealizowanych w 2019 roku przez Instytut Psychiatrii i Neurologii na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowego Biura

ds. Przeciwdziałania Narkomanii wskazują, iż chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 84% uczniów w wieku 15–16 lat i 96% uczniów w wieku 17–18 lat. Porównanie wyników badania z 2019 roku z wynikami wcześniejszych badań wskazuje na trend spadkowy rozpowszechnienia picia w młodszej grupie badanych zapoczątkowany w 2007 roku. Wcześniej obserwowano tendencję wzrostową.

Badanie zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych wykazało, że większość badanych nigdy po substancje nielegalne nie sięgała. Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną lub haszyszem. Chociaż raz w ciągu całego życia używało tych substancji 21,4% młodszych uczniów i 37,0% starszych uczniów. Na drugim miejscu odnotowujemy zażywanie leków uspokajających i nasennych bez przepisu lekarza (15,1% wśród gimnazjalistów oraz 18,3% wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych). Na trzecim miejscu ułożyły się substancje wziewne (8,6% wśród gimnazjalistów oraz 6,9% wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych). Rozpowszechnienie używania nowych substancji psychoaktywnych, czyli tzw. „dopalaczy” jest niższe niż przetworów konopi.

Problem hazardu wśród młodych mieszkańców Gminy jest zauważalny, choć nie alarmujący – co piąty uczeń grał w gry pieniężne. Najpopularniejsze były, zdraпки, gry na automatach oraz Lotto. Z komputera i Internetu korzysta większość młodych ludzi, a znaczna część spośród nich, poświęca na to dużo czasu. Uczniowie korzystają z komputera i Internetu z różnych powodów, najczęściej czas ten wykorzystują na słuchanie muzyki. Internet dla młodych ludzi jest również komunikatorem z innymi, dzięki obecności portali społecznościowych. Materiał badawczy wykazał, że problem nadmiernego korzystania z komputera/ Internetu może dotyczyć 13% uczniów.

Wyniki badań opracowanych w szkołach podstawowych na terenie miasta Parczew we wrześniu 2021r. wykazują, że do palenia papierosów przyznały się pojedyncze osoby. W jednej ze szkół 25% ankietowanych przyznało, iż ma za sobą inicjację nikotynową. Większość z nich paliła tylko raz w życiu i sama nigdy nie kupowała papierosów. Większość badanych nie ma wiedzy na temat, czy ich najbliżsi koledzy palą papierosy.

Na pytanie dot. próbowania spożywania alkoholu w jednej ze szkół 33% uczniów odpowiedziało, że podjęło próbę spożywania alkoholu w wieku 12-14lat. Znaczna część badanych (75%) wskazała, że nie piła jeszcze alkoholu. 75% ankietowanych wskazało, iż nikt z jego kolegów nie pije alkoholu. Ci którzy przyznali się do spożycia wskazują, iż zrobili to z chęci zabawienia się, ciekawości, ucieczki od problemów, nacisku otoczenia, chęci

poczucia się dorosłym. Miejszem najczęściej wskazywanym, gdzie był pity alkohol jest dom rodzinny, w towarzystwie kolegów lub inne miejsce: „nad rzeką”. Dzieci i młodzież najczęściej sięgają po piwo. Zdecydowana większość ankietowanych uważa, że alkohol prowadzi do uzależnienia.

Z zebranych danych wynika także, że ponad 70% ankietowanych nigdy nie próbowało zażyć środków odurzających – narkotyków. W dwóch szkołach tylko po jednej osobie przyznało się, że ktoś z ich środowiska zażywa narkotyki. Znaczna większość uczniów nie zauważyło w swoim środowisku, by ktoś zażywał narkotyki lub nie ma wiedzy na ten temat. W jednej ze szkół uczniowie klasy VIII wskazali, iż sięgają po leki, narkotyki lub dopalacze w celu odurzenia się. Ok. 20% uczniów z klas VIII jest gotowych na skorzystanie, gdy ktoś zaproponuje im narkotyki lub dopalacze. Badani wskazali, iż sięgnęli po narkotyki/dopalacze ze znajomymi podczas imprezy/zabawy towarzyskiej. W jednej ze szkół uczniowie wskazali, że zdobywają używki (marihuana, haszysz bądź inne) „podbierając z domu” lub na terenie szkoły, a także na mieście lub w Internecie. Ankietowani wykazują, iż mają wiedzę i świadomość na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, a informacje te zdobywają głównie dzięki szkole (pogadanki z wychowawcą, warsztaty i zajęcia ze specjalistami, środowisko domowe, rodzina). W razie kłopotów z używkami ankietowani szukaliby pomocy u przyjaciela, rodziców, specjalisty ds. uzależnień, psychologa, pedagoga.

„Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Parczew w 2019r.” wykazała, że według uczniów w szkole brakuje zajęć profilaktycznych z wykorzystaniem form multimedialnych, spektakli lub musicali profilaktycznych, zajęć warsztatowych z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą. Zdaniem 52% uczniów obecnie prowadzone zajęcia profilaktyczne spełniają swoje zadanie ponieważ badani wiele się dowiedzieli i były one ciekawe.

ANALIZA SWOT - Mocne i słabe strony, na podstawie „Diagnozy problemów społecznych na terenie Gminy Parczew” oraz powyższych danych:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - współpraca instytucji gminnych i państwowych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, - dobrze rozwinięta praca Ośrodka Pomocy Społecznej i form pomocy, - podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez nauczycieli, pedagogów i osób 	<ul style="list-style-type: none"> - brak ciągłości akcji edukacyjno-informacyjnych z zakresu skutków nadużywania alkoholu, - zakończenie działalności Okręgowego Ośrodka Pomocy Pokrzywdzonym Przepiętstwem w Parczewie, - niski odsetek zawiadomień i udział w

<p>zaangażowanych w działania profilaktyczne na terenie Gminy Parczew, gotowość do dalszego kształcenia się i doskonalenia umiejętności;</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkcjonowanie stowarzyszeń i organizacji pozarządowych (prowadzenie placówki wsparcia dziennego), - funkcjonowanie Punktów konsultacyjnych dla uzależnionych i ich rodzin oraz dla osób pokrzywdzonych przestępstwem przemocy, - zapewnienie poradnictwa rodzinnego i prawnego, - funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - oferta zajęć pozalekcyjnych w Parczewskim Domu Kultury, - oferta zajęć pozalekcyjnych, w tym sportowych na MOSiR w Parczewie, rozwinięta infrastruktura sportowa i rekreacyjna dla różnych kategorii wiekowych, osób indywidualnych i rodzin, - liczne działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży, dorosłych mieszkańców, rodziców i nauczycieli, - podejmowanie działań edukacyjno-informacyjnych (kampanie społeczne), - realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych na terenie szkół, - działalność Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Parczewie – Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Parczewie, - wsparcie grup abstynenckich „AA”, - realizacja programów dla uzależnionych, współuzależnionych, - realizacja programu edukacyjno-korekcyjnego dla sprawców przemocy. 	<p>zakładaniu „Niebieskich Kart” oświaty i służby zdrowia,</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak możliwości skutecznego egzekwowania zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego, - wiedza nieletnich na temat sposobów i możliwości zaopatrzenia się w substancje nielegalne, - duża część mieszkańców deklarująca znajomość osób w otoczeniu, które doświadczają przemocy (brak chęci podjęcia reakcji, gotowości zeznawania), - występowanie na terenie szkół zjawiska przemocy, - duża część mieszkańców deklaruje, iż widziała kobiety w ciąży spożywające alkohol, - znikome podejmowanie działań edukacyjnych z zakresu FASD, - utrzymujący się stan zagrożenia epidemicznego od 2020r. w związku ze zwalczaniem COVID-19;
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami oraz indywidualnymi osobami, - prowadzenie działań profilaktycznych dla uczniów, rodziców i nauczycieli, - poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, - szkolenia podnoszące kompetencje kadr 	<ul style="list-style-type: none"> - obniżający się wiek inicjacji alkoholowej i narkotykowej uczniów, - występowanie problemu przemocy domowej i rówieśniczej, - obniżony dostęp do kompleksowej, bezpłatnej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie w bliskiej odległości,

<p>działających w obszarze profilaktyki uzależnień,</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostęp mieszkańców do informacji i różnych form pomocy w przypadku problemów uzależnień i przemocy, - zwiększenie świadomości rodziców, nauczycieli, dzieci i młodzieży, a także sprzedawców napojów alkoholowych, co do zagrożeń wynikających z uzależnienia, - funkcjonowanie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 26 października 1982r., - funkcjonowanie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r., - funkcjonowanie założeń Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025. 	<ul style="list-style-type: none"> - negatywne wzorce, narastanie zjawiska „dziedziczenia złych nawyków” i wyuczzonej bezradności, - bierność wielu rodzin w podjęciu działań w celu rozwiązania swoich problemów życiowych, - niechęć do przyznania się występowania problemu alkoholizmu lub zjawiska przemocy przez osoby doznające przemocy, - poczucie bezkarności u sprawców przemocy, - negatywne stereotypy osób pokrzywdzonych przestępstwem przemocy, brak poczucia sprawczości, bezpieczeństwa i zaufania, - niewystarczająca wiedza społeczna na temat funkcjonowania instytucji i podmiotów w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie, - wprowadzanie obostrzeń związanych z nasileniem zachorowań na COVID-19 może powodować brak ciągłości w realizacji niektórych zadań.
--	---

Podsumowując powyższe dane wskazane jest organizowanie i finansowanie dla terapeutów uzależnień, przedstawicieli oświaty, pomocy społecznej, sprzedawców napojów alkoholowych oraz osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną na terenie gminy Parczew, szkoleń podnoszących kompetencje i kwalifikacje w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dalsze prowadzenie poradnictwa psychologicznego i prawnego dla rodzin w ramach Punktów Konsultacyjnych. Wskazane jest realizowanie w placówkach oświatowych rekomendowanych programów profilaktycznych. Prowadzenie działań informacyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ogółu społeczności z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniom behawioralnym. Rekomendowane jest propagowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia, poprzez przedstawianie korzyści za tym idących oraz stwarzanie możliwości uczestnictwa w zajęciach pozaszkolnych, w tym sportowych, rozwijających pasje i zainteresowania jako czynniki chroniące. Dalsze wsparcie działalności placówki wsparcia dziennego. Ważnym działaniem jest przeprowadzanie systematycznych działań edukacyjno – informacyjnych np. kampanii społecznych dotyczących negatywnych skutków nadużywania alkoholu, w tym również dotyczących tematu FASD.

Na terenie całego kraju nadal obowiązuje stan epidemii wprowadzony w 2020 r. W związku z przeciwdziałaniem COVID – 19 wprowadzane co pewien czas obostrzenia nie ułatwiają pełnej realizacji zamierzonych zadań. Może mieć to wpływ na systematyczność realizacji oraz całkowite wykonanie niektórych działań.

3. Cele Gminnego Programu

Głównym celem Gminnego Programu jest zapobieganie powstaniu nowych problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ograniczanie rozmiarów problemów już istniejących, podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz behawioralnych, prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych i socjoterapeutycznych.

Cele szczegółowe Gminnego Programu to:

- 1) Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych, a także wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki (programy rekomendowane) kierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży. Kształtowanie świadomości zdrowotnej i motywacji do dbania o zdrowie u dzieci i młodzieży szkolnej ze szczególnym uwzględnieniem problematyki używania substancji psychoaktywnych i ich negatywnych następstw.
- 2) Zmiana struktury spożywania alkoholu, stwarzanie możliwości i alternatyw do kształtowania trzeźwego stylu życia, promocja postaw abstynenckich poprzez wsparcie abstynenckich grup trzeźwościowych.
- 3) Upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin. Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości znalezienia pomocy na terenie gminy.
- 4) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin z problemem alkoholowym przez objęcie ich formami pomocy psychospołecznej i prawnej oraz zajęciami grup wsparcia dla dzieci, rodziców i osób dorosłych uzależnionych, współuzależnionych i stosujących przemoc.
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem prawa dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych, które wynikają z przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

- 6) Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz udzielania pomocy, zmiana zachowań i postaw mieszkańców, szkolenia przedstawicieli punktów sprzedaży alkoholu.
- 7) Realizacja działań służących podniesieniu poziomu wiedzy społeczeństwa i zwiększeniu świadomości ryzyka związanego z uzależnieniami (w tym behawioralnymi), kształtowanie postaw prozdrowotnych, wzmacnianie czynników wspierających rozwój (czynników chroniących) i ograniczanie czynników ryzyka.

4. Zadania Gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom:

Rozdział 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

W rozdziale 1. ujęto działania odnoszące się do profilaktyki wskazującej i selektywnej. Zabezpieczona została pomoc i wsparcie dla osób uzależnionych (grupy abstynenckie AA), współuzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie lub szkodliwie.

- 1) Przeprowadzenie Programu Profilaktycznego „After Carre”- Program dla osób uzależnionych po podstawowym programie terapeutycznym. - Spotkania dla osób uzależnionych o charakterze profilaktycznym. Celem realizacji zadania jest utrzymywanie abstynencji od alkoholu i innych środków zmieniających nastroj.
- 2) Punkt konsultacyjny dla uzależnionych i ich rodzin - prowadzenie oraz finansowanie działalności punktu konsultacyjnego dla uzależnionych i ich rodzin przy MOPS w Parczewie, z siedzibą przy ul. Kolejowej 4. Punkt konsultacyjny prowadzony przez członka Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 3) Punkt konsultacyjny dla osób pokrzywdzonych przestępstwem przemocy – prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób doznających przemocy w rodzinie. Dyżur psychologa oraz grupa wsparcia dla osób pokrzywdzonych przemocą. Punkt prowadzony jako narzędzie wspierające działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Punkt będzie działać w budynku przy ul. Kolejowej 4.
- 4) Utrzymanie pomieszczeń pod działalność profilaktyczną - zadanie służy utrzymaniu pomieszczeń, w których realizowane są działania w zakresie profilaktyki uniwersalnej i selektywnej, m. in.: szkolenia, programy dla

uzależnionych i współuzależnionych oraz sprawców przemocy, punkty konsultacyjne, posiedzenia MKRPA i dyżury pełnomocnika ds. uzależnień, a także spotkania grup AA.

Rozdział 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, także problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

W Rozdziale 2. ujęto działania skierowane do rodzin i osób, u których występują problemy związane z nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. W zakresie profilaktyki selektywnej zabezpieczona została pomoc prawna w formie konsultacji i porad prawnych. Wsparciem będą też objęci członkowie rodzin z problemem wynikającym z używania alkoholu i stosowania przemocy jak również sprawcy przemocy domowej. Realizatorami działań będą specjaliści terapeuci, psycholodzy, pedagodzy i kuratorzy sądowi.

- 1) Konsultacje prawne - finansowanie porad i usług prawnych dla osób dotkniętych w bezpośredni lub pośredni sposób problemami uzależnień i przemocy w rodzinie. Wsparcie w zakresie regulowania spraw rodzinnych, karnych i cywilnych.
- 2) Zajęcia terapeutyczno - edukacyjne dla osób współuzależnionych (indywidualne i grupa wsparcia). Spotkania edukacyjno-terapeutyczne dla osób żyjących w związku z osobą uzależnioną. Celem realizacji zadania jest nabycie wiedzy, umiejętności i świadomości zwiększającej szansę konstruktywnego i satysfakcjonującego funkcjonowania w życiu codziennym przez osoby współuzależnione.
- 3) Program korekcyjno - edukacyjny w tym dla osób uzależnionych od alkoholu (także pijących alkohol ryzykownie) i stosujących przemoc. Program skierowany do osób z problemem uzależnienia, stosujących przemoc i popadających w konflikt z prawem. Beneficjentami programu będą osoby wskazane przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, MKRPA w Parczewie, kuratorów sądowych, terapeutów, pracowników socjalnych i inne instytucje współpracujące. Program oparty na oddziaływaniach psychologicznych, edukacyjnych i socjalizacyjnych.

Rozdział 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W Rozdziale 3, skoncentrowano się na działaniach odnoszących się przede wszystkim do profilaktyki uniwersalnej, głównie na realizacji programów profilaktycznych rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych programów profilaktycznych w placówkach oświatowych. Realizowane będą zajęcia pozaszkolne, w tym sportowe, jako czynniki chroniące, rozwijające pasje i zainteresowania, a także kształtujące postawę zdrowego stylu życia. Odbędą się szkolenia dla osób działających w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom, zakupione zostaną materiały edukacyjne i publikacje wspierające działalność informacyjną i edukacyjną z tego zakresu.

- 1) Program Profilaktyki Uzależnień „Wsparcie na Starcie” dla klas I – VIII SP 1 w Parczewie (z programem rekomendowanym *Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej, Debata, Smak Życia*) - Program skierowany jest do uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Parczewie. Celem zadania jest profilaktyka uniwersalna w zakresie uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie potencjalnym problemom społecznym. W ramach realizacji zadania przeprowadzone zostaną warsztaty profilaktyczne, rekomendowane programy profilaktyczne, konkursy i turnieje profilaktyczne oraz jednorazowe działania profilaktyczne prowadzone przez inne instytucje zewnętrzne (szkoły, SANEPID, PPPP, PCPR).
- 2) Program Profilaktyczno – Sportowy „Używkom mówię nie, bo sportowcem zostać chcę”- program skierowany do dzieci z oddziałów przedszkolnych (zerówek) z placówek oświatowych Gminy Parczew. Celem zadania jest profilaktyka uniwersalna, przede wszystkim zmiana postaw w zakresie sięgania po środki uzależniające, nabycie wiedzy o konsekwencjach zdrowotnych i społecznych kontaktu ze środkami psychoaktywnymi, doskonalenie sprawności fizycznej i wspomaganie harmonijnego rozwoju psychofizycznego dziecka. Zadanie

realizowane będzie poprzez organizację VIII Sportowej Olimpiady Przedszkolaka, konkursu profilaktycznego oraz działania edukacyjne z zakresu uzależnień.

- 3) Realizacja Programu profilaktycznego „Potrafimy inaczej” – program skierowany do dzieci z Zespołu Placówek Szkolnych w Przewłocze w wieku 6 – 10 lat. Celem zadania jest zapobieganie uzależnieniom i innym destrukcyjnym zachowaniom oraz nieprawidłowej adaptacji społecznej dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Program realizowany będzie poprzez cykl zajęć profilaktycznych.
- 4) Realizacja wybranych elementów Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego – realizacja zajęć profilaktycznych opartych na programie UNPLUGGED, przeprowadzenie ogólnoszkolnego konkursu wiedzy o uzależnieniach. Program skierowany do uczniów Zespołu Szkół im. Stanisława Staszica w Parczewie. Celem zadania jest profilaktyka z zakresu uzależnień od środków psychoaktywnych.
- 5) Koło fotograficzno – turystyczne „Glob Foter”- zajęcia pozalekcyjne dla uczniów Szkół Podstawowych nr 1 i 3 w Parczewie. Organizacja zajęć pozalekcyjnych, rozwijających zainteresowania, pasje i aktywność własną uczniów w połączeniu z profilaktyką uzależnień. W ramach realizacji zadania zrealizowane zostaną warsztaty z zakresu profilaktyki uzależnień i problemów społecznych podczas wyjazdów turystycznych. Podjęte działania mają na celu rozbudzać własne pasje i zainteresowania dzieci jako czynniki chroniące. Realizacja zadania ma na celu przekazanie wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień, a także ukazanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego w celu zapobieganiu „nudzie” i podejmowaniu zachowań ryzykownych.
- 6) „Trzy Koła to nie tylko szkoła” – program realizowany w Szkole Podstawowej nr 3 w Parczewie. W ramach realizacji zadania zostanie przeprowadzony cykl warsztatów profilaktycznych. Celem zadania jest uruchomienie czynników chroniących młodzież przed zachowaniami ryzykownymi, między innymi poprzez budzenie zainteresowań artystycznych, teatralnych oraz rozwój własnych pasji. Zajęcia warsztatowe mają na celu uświadomienie czym jest uzależnienie oraz ukazanie zagrożeń wynikających z sięgania po środki psychoaktywne.
- 7) Program „Przyjaciele Zippiego” – program rekomendowany, (I półrocze roku 2022), realizowany przez pedagoga szkolnego posiadającego kwalifikację i uprawnienia do prowadzenia w/w programu. Cykl spotkań z uczniami klas

pierwszych SP Nr 3 w Parczewie oraz ich rodzicami. Celem programu jest wyposażenie małych dzieci w podstawowe kompetencje społeczno-emocjonalne, które pomogą radzić sobie w trudnych sytuacjach. Między innymi troska o zdrowie, dobre samopoczucie, zapobieganie problemom w przyszłości. Spotkania z rodzicami mają na celu wzmocnienie ich kompetencji wychowawczych, dzięki czemu wiadomości nabyte w szkole będą utrwalane w środowisku domowym.

- 8) Program „Przyjaciele Zippiego” – program rekomendowany, (II półrocze roku 2022). Kontynuacja w/w programu w kolejnych klasach, w pierwszym półroczu roku szkolnego 2022/2023.
- 9) Program „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”- program rekomendowany. Zajęcia profilaktyczne dla uczniów klas IV SP nr 3 w Parczewie. Program o charakterze profilaktyki uniwersalnej, realizowany przez nauczycieli posiadających kwalifikacje do przeprowadzenia zajęć. Celem realizacji zadania jest rozwijanie u uczniów umiejętności radzenia sobie ze stresem i trudnościami, a także kształtowanie postaw optymizmu, empatii, wytrwałości i wiary w siebie.
- 10) Program „Unplugged”- program rekomendowany - Zajęcia profilaktyczne dla uczniów kl. VI i VII Szkoły Podstawowej nr 3 w Parczewie i ich rodziców. Program zostanie zrealizowany przez pedagoga szkolnego mającego kwalifikacje do przeprowadzenia ww. programu. Celem realizacji zadania jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki) przez młodzież w wieku 12 – 15 lat.
- 11) Program „Gwiazda Mocy – Pierwsza Wyprawa” – program skierowany do uczniów kl. VI – VII SP nr 3 w Parczewie, ich rodziców oraz nauczycieli. Program realizowany przez trenerów Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej. Celem realizacji zadania jest umocnienie poczucia własnej wartości, dążenie do realizacji własnych pasji i marzeń, zapobieganie zagrożeniom związanym z uzależnieniami, zachowaniami autoagresji, przemocy, demoralizacji i wczesnymi kontaktami seksualnymi.
- 12) „Szkolny Program Przeciwdziałania Uzależnieniom” (z programem rekomendowanym Debata, Smak Życia, Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej) – program skierowany do uczniów klas I – VIII ze SP Nr 2 w Parczewie oraz ich rodziców. Celem działań jest profilaktyka uniwersalna,

zapobieganie rozwojowi niewłaściwych postaw i zachowań związanych z sięganiem po substancje psychoaktywne, umocnienie postaw abstynencji, uruchomienie czynników chroniących. W ramach zadania zrealizowane zostaną: rekomendowane programy profilaktyczne: Debata, Smak Życia, Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej. Programy profilaktyczne „Nie zmarnuj swojego talentu” i „Nie zmarnuj swojego życia”, spotkania i prelekcje ze specjalistami zajmującymi się profilaktyką uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych, konkurs plastyczny pn. „Środki uzależniające – Nie Dziękuję”, zajęcia teatralne rozwijające pasje i zainteresowania jako uruchomienie czynników chroniących.

- 13) Program „Być odpowiedzialnym” (z programem rekomendowanym ARS, czyli jak dbać o miłość, Program profilaktyki środowiskowej Towarzystwa Nowa Kuźnia) – program skierowany do uczniów z I LO w Parczewie, ich rodziców i nauczycieli. W ramach realizacji zadania przeprowadzone zostaną przez pedagoga szkolnego warsztaty w ramach programu profilaktycznego „ARS, czyli jak dbać o miłość”. Kolejnym działaniem będzie realizacja Programu profilaktyki środowiskowej Towarzystwa Nowa Kuźnia. Celem realizacji powyższych zadań jest kształtowanie świadomości zagrożeń wynikających z uzależnienia, przeciwdziałanie sięgania po środki uzależniające, wskazanie i nauka alternatywnych form spędzania czasu wolnego, rozwijanie postaw prospołecznych i prozdrowotnych.
- 14) Program Domowych Detektywów „Jaś i Małgosia na tropie” – program rekomendowany. Szkolny program profilaktyki uniwersalnej skierowany do uczniów klas IV szkół podstawowych ich rodziców z terenu gminy Parczew. Zadanie realizowane przez Powiatową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Parczewie. Celem realizacji zadania jest opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród uczniów, zwiększenie wiedzy dzieci na temat konsekwencji picia alkoholu oraz ograniczenie postaw proalkoholowych.
- 15) Profilaktyka zdrowia psychicznego – zapobieganie problemom psychicznym wynikającym z sięgania po środki psychoaktywne oraz pandemii COVID-19 – zadanie realizowane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Parczewie. Program skierowany do uczniów klas VII – VIII szkół podstawowych oraz I – II szkół średnich i ich rodziców z terenu gminy Parczew. Celem realizacji zadania jest zapobieganie problemom psychicznym okresu dojrzewania wynikającym z sięgania po środki psychoaktywne (alkohol, narkotyki/dopalacze), identyfikacja

pojawiających się stresów i problemów, zdobycie wiedzy na temat czynników ryzyka i czynników chroniących w otoczeniu nastolatka, wsparcie dla nastolatków z zaburzeniami zachowania i emocji. Zajęcia realizowane będą w formie warsztatowej, spotkań z rodzicami oraz konsultacji indywidualnych.

- 16) „Żyję zdrowo” – festyn profilaktyczny- zadanie realizowane przez Parczewski Dom Kultury poprzez organizację festynu profilaktycznego dla mieszkańców gminy Parczew. Głównym celem realizacji zadania jest upowszechnienie informacji dotyczących zagrożeń wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych, a także integracja środowiska społecznego, wzmocnienie więzi rodzinnych, ukazanie pozytywnego modelu wychowania i alternatywnych form spędzenia czasu wolnego wspólnie z rodziną bez używek.
- 17) Festyn „Młodość bez uzależnień” – zadanie realizowane przez Parczewski Dom Kultury poprzez organizację festynu profilaktycznego dla mieszkańców gminy Parczew. Celem festynu jest upowszechnienie informacji dotyczących zagrożeń wynikających z używania środków psychoaktywnych. W ramach realizacji zadania w szkołach podstawowych przeprowadzony zostanie konkurs plastyczny – „Młodość bez uzależnień”. Głównym celem realizacji zadania jest upowszechnienie informacji dotyczących zagrożeń wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych, a także integracja środowiska społecznego, wzmocnienie więzi rodzinnych, ukazanie pozytywnego modelu wychowania i alternatywnych form spędzenia czasu wolnego wspólnie z rodziną bez używek.
- 18) „Zajęcia plastyczne i rękodzielnicze”- jako alternatywna forma spędzania czasu wolnego. Pozaszkolne zajęcia rozwijające pasje i talenty (jako czynniki chroniące) połączone z profilaktyką uniwersalną. Zadanie skierowane do dzieci i młodzieży realizowane w Parczewskim Domu Kultury. Celem zajęć jest upowszechnienie informacji dotyczących zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, a także rozwój pasji oraz zainteresowań beneficjentów.
- 19) „Zdrowy Styl Życia. Rodzinny Sport i Rekreacja” – zadanie realizowane przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Parczewie. Podstawowym założeniem programu jest podjęcie działań podnoszących jakość procesu wychowania i profilaktyki, integracja działań wychowawczych i profilaktycznych, przeciwdziałanie zjawisku przemocy. Zadanie realizowane będzie poprzez

pozaszkolne zajęcia sportowe dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych i rodzin z dziećmi. Podejmowane działania mają na celu organizację czasu wolnego, zachęcanie dzieci i młodzież do zdrowego stylu życia, bezpiecznego uprawiania sportu oraz ukazanie alternatywnych form aktywności fizycznej jako czynniki chroniące. Dodatkowym atutem programu jest angażowanie rodziców i stwarzanie możliwości wspólnego, kreatywnego spędzania czasu wolnego całymi rodzinami. Podczas cyklicznych zajęć oferowanych m. in. w ramach ferii zimowych i wakacji realizowane będą oddziaływania informacyjno – edukacyjne podnoszące świadomość uczestników o zagrożeniach wynikających z używania środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

- 20) Czasopisma i literatura specjalistyczna - zakup publikacji, książek, literatury, materiałów edukacyjnych, z przeznaczeniem na działalność informacyjną i edukacyjną związaną z problematyką uzależnień wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych.
- 21) Szkolenia – podnoszenie kompetencji i umiejętności osób działających w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom, w tym przemocy w rodzinie. Organizowanie szkoleń m.in. dla pracowników socjalnych, psychologów, pedagogów, nauczycieli, członków MKRPA, sprzedawców napojów alkoholowych i przedstawicieli innych służb społecznych.

Rozdział 4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

W Rozdziale 4. ujęto działania odnoszące się przede wszystkim do profilaktyki selektywnej i uniwersalnej. Realizowane zadania koncentrują się na działaniach adresowanych do dzieci z grup ryzyka. Dofinansowanie zadań o charakterze profilaktycznym realizowanych przez organizacje pozarządowe i stowarzyszenia.

- 1) Wsparcie stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na zasadach zgodnych z Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003r. o Działalności Pożytku Publicznego i o Wolontariacie- dofinansowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień – prowadzenie placówki wsparcia dziennego zgodnie z obowiązującymi przepisami – konkurs ofert.

Rozdział 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów prawa dotyczących reklamy i sprzedaży alkoholu.

- 1) Kontrola punktów sprzedaży. Działanie ma na celu podejmowanie okresowych kontroli i interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy dotyczących reklamy, promocji, informowania o sponsorowaniu i zakazu sprzedaży oraz podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, osobom do lat 18.

Rozdział 6. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W Rozdziale 6. ujęto działania odnoszące się przede wszystkim do zabezpieczenia funkcjonowania działań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, finansowania opinii w przedmiocie uzależnienia.

- 1) Posiedzenia Komisji - Finansowanie posiedzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Parczewie zgodnie z zaplanowanym harmonogramem. Podejmowanie działań zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione, poprzez wsparcie i motywowanie.
- 2) Opinie biegłych - Finansowanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wydawanych przez biegłych sądowych ze wskazaniem rodzaju sposobu leczenia.
- 3) Materiały wspomagające pracę MKRPA – materiały wspomagające pracę komisji przy działalności informacyjno - edukacyjnej z zakresu profilaktyki uzależnień. Materiały wykorzystane zostaną podczas posiedzeń komisji, w Punktach Konsultacyjnych, w czasie akcji edukacyjno – informacyjnych: (w szkołach przy współpracy z KPP w Parczewie, podczas festynów – stoiska informacyjne, pogadanki, broszury, warsztaty), a także w trakcie realizacji kampanii społecznych.
- 4) Opinie zlecone przez sąd/opłata sądowa - Finansowanie opinii zleconych przez sąd i opłata sądowa.

Rozdział 7. Obsługa programu.

- 1) Obsługa programu. - Wynagrodzenie osobowe i pozostałe wydatki rzeczowe na obsługę programu.

5. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Zgodnie z art. 4¹ ust 2 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi koordynatorem realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest Pełnomocnik Burmistrza Parczewa ds. Uzależnień. W realizację Gminnego Programu włącza się wiele instytucji i specjalistów działających w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, przemocy domowej i rówieśniczej oraz promocji zdrowia.

Mocną stroną Gminy Parczew są instytucje współpracujące ze sobą i wychodzące z ofertą wsparcia działań opiekuńczo - wychowawczych, profilaktycznych oraz pomocy specjalistycznej. W planowaniu profilaktyki w obszarze uzależnienia od alkoholu będą uwzględniane zasoby Gminy w postaci instytucji i specjalistów w nich zatrudnionych, a przede wszystkim:

- Pełnomocnik Burmistrza Parczewa ds. Uzależnień jako koordynator działań wynikających z Gminnego Programu,
- Urząd Miejski w Parczewie, jako realizator zadań z zakresu współpracy samorządu Gminy Parczew z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Parczewie jako jednostka, której powierzono obsługę Gminnego Programu,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Parczewie,
- Szkoła Podstawa Nr 1 przy ul. 11 Listopada 90 w Parczewie,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 przy ul. Polnej 34 w Parczewie,
- Szkoła Podstawowa Nr 3 przy ul. Spółdzielczej 7 w Parczewie,
- Zespół Placówek Szkolnych w Przewłocze,
- Zespół Szkół im. Stanisława Staszica przy ul. Wojska Polskiego 1 w Parczewie,
- I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika przy ul. Mickiewicza 5 w Parczewie,
- Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Parczewski Dom Kultury w Parczewie,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Parczewie,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Parczewie,

- specjaliści w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych problemów społecznych, psycholodzy, terapeuci uzależnień, kuratorzy Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim, prawnik,
- stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom na terenie gm. Parczew (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa),
- instytucje działające w obszarze bezpieczeństwa i ochrony zdrowia np. współpraca z KPP w Parczewie.

6. Monitoring i ewaluacja

1. Systematyczna wymiana informacji pomiędzy instytucjami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki uzależnień w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Analiza danych na temat problemów wynikających z uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych w Gminie Parczew.
3. Systematyczne sprawdzanie zadań pod względem jakości, czasu i efektywności.
4. Kontrola zadań realizowanych przez podmioty w ramach Gminnego Programu.
5. Sporządzanie sprawozdań z realizacji Gminnego Programu.

7. Adresaci programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii skierowany jest do ogółu społeczności gminy Parczew. W szczególności obejmuje następujące grupy osób:

- konsumenci alkoholu, w tym osoby pijące nadmiernie i uzależnione od alkoholu,
- rodziny osób z problemem alkoholowym, w tym dotknięte przemocą w rodzinie,
- osoby używające narkotyków i innych środków odurzających oraz ich rodziny,
- osoby zagrożone uzależnieniami behawioralnymi,
- dzieci i młodzież szkolna.

8. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Za udział w posiedzeniu zespołu prowadzącego postępowanie w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu członkowi Komisji przysługuje wynagrodzenie 50,00 zł (słownie: pięćdziesiąt złotych) za godzinę, z wyłączeniem sekretarza komisji, którego

udział w posiedzeniach jest finansowany ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii i stanowi część jego wynagrodzenia. Przewodniczącemu Komisji przysługuje wynagrodzenie 95,00 zł (słownie: dziewięćdziesiąt pięć złotych) za godzinę. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest udział w posiedzeniu Komisji.

Przewodniczący Rady

Mirosław Naumiuk

**HARMONOGRAM wydatków
do Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022
(od 01.04.2022r. do 31.12.2022r.)**

Rozdz.	Nr zad.	Nazwa zadania	Instytucje i osoby realizujące zadanie	Rodzaje wydatków	Razem
1	2	3	4	5	6
1	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych				25 625,56 zł
	1	Przeprowadzenie programu profilaktycznego „After Carre”- Program dla osób uzależnionych po podstawowym programie terapeutycznym	Instruktor terapii uzależnień	u. zlec. – 4 680,00zł w. rzecz. – 300,00zł	4 980,00 zł
	2	Punkt konsultacyjny dla uzależnionych i ich rodzin	MKRPA	u. zlec. – 1 874,77zł	1 874,77zł
	3	Punkt konsultacyjny dla osób pokrzywdzonych przestępstwem przemocy (dyżur psychologa, gr. wsparcia dla pokrzywdzonych i os. im najbliższych)	Specjaliści psycholog terapeuta	u. zlec. – 1 980,00zł u. zlec. – 1320,00zł	3 300,00zł
	4	Utrzymanie pomieszczeń pod działalność profilaktyczną	MOPS	czynsz – 3 245,11zł media – 10 725,68zł w. rzecz. –1500,00zł	15 470,79zł
2	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, a także problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie				24 342,24 zł
	1	Konsultacje prawne	MOPS	Usługa – 13 557,24zł	13 557,24zł
	2	Zajęcia terapeutyczno- edukacyjne dla osób współuzależnionych (indywidualne i grupa wsparcia)	Instruktor terapii uzależnień	u. zlec. – 2 925,00zł w. rzecz. -300,00zł	3 225,00zł

	3	Program korekcyjno- edukacyjny w tym dla osób uzależnionych od alkoholu (także pijących alkohol ryzykownie) i stosujących przemoc	Kuratorzy Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim	u. zlecenie – 7560,00zł	7 560,00 zł
3	<i>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych</i>				158 793,40 zł
	1	Program Profilaktyki Uzależnień „Wsparcie na Starcie” dla klas I – VIII (z pr. rekom.: Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej, Debata, Smak Życia)	SP1 w Parczewie	usługa – 6 000,00zł w. rzecz. –8100,00zł	14 100,00 zł
	2	Program Profilaktyczno – Sportowy „Użytkom mówię nie, bo sportowcem zostać chcę”	SP1 w Parczewie	Wyd. rzecz. – 5000,00zł	5 000,00 zł
	3	Realizacja programu profilaktycznego „Potrafimy inaczej”	Zespół Placówek Szkolnych w Przewoście	u. zlecenie – 9 380,00zł w. rzecz.– 3000,00zł	12 380,00 zł
	4	Realizacja wybranych elementów Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego	Zespół Szkół im. S. Staszica w Parczewie	w. rzecz.– 1350,00zł	1 350,00 zł
	5	Koło fotograficzno- turystyczne „Glob Foter”- zajęcia pozalekcyjne dla uczniów Szkół Podstawowych nr1 i 3 w Parczewie	SP1 w Parczewie SP3 w Parczewie	usługa – 9000,00zł	9 000,00 zł
	6	Trzy Koła to nie tylko szkoła	SP3 w Parczewie	Usługa - 650,00zł w. rzecz.– 500,00zł	1 150,00 zł
	7	Program „Przyjaciele Zippiego” – program rekomendowany I półrocze roku 2022	SP3 w Parczewie	u. zlecenie – 1100,00zł w. rzecz.– 500,00zł	1 600,00 zł
	8	Program „Przyjaciele Zippiego” – program rekomendowany II półrocze roku 2022	SP3 w Parczewie	u. zlecenie – 1500,00zł w. rzecz.– 920,00zł	2 420,00 zł

9	Program „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej” – program rekomendowany	SP3 w Parczewie	w. rzeczowe - 500,00zł	500,00 zł
10	Program „Unplugged” – program rekomendowany	SP 3 w Parczewie	w. rzeczowe - 1000,00zł	1 000,00 zł
11	Program „Gwiazda Mocy – Pierwsza Wyprawa” – program rekomendowany	SP 3 w Parczewie	usługa - 7 000,00zł	7 000,00 zł
12	Szkolny Program Przeciwdziałania Uzależnieniom od Alkoholu i Papierosów (z pr. rekom.: Debata, Smak Życia)	SP2 w Parczewie	usługa – 6 500,00zł u. zlec. – 700,00zł w. rzecz. – 14 200,00zł	21 400,00 zł
13	Program „Być odpowiedzialnym” (z pr. rekom.: ARS, czyli jak dbać o miłość, Program profilaktyki środowiskowej Towarzystwa Nowa Kuźnia)	I LO w Parczewie	usługa – 2200,00zł w. rzecz. – 900,00zł	3 100,00 zł
14	Program profilaktyczny „Domowi Detektywi czyli Jaś i Małgosia na tropie”- program rekomendowany	PPPP w Parczewie (dla szkół podstawowych gm. Parczew)	w. rzecz.- 2500,00zł	2 500,00 zł
15	Profilaktyka zdrowia psychicznego – zapobieganie problemom psychicznym wynikającym z sięgania po środki psychoaktywne oraz pandemii COVID-19	PPPP w Parczewie (dla szkół podstawowych gm. Parczew)	w. rzecz. -4000,00zł	4 000,00 zł
16	„Żyję zdrowo” – festyn profilaktyczny	PDK	usługa - 7000,00zł w. rzecz. – 1000,00zł	8 000,00 zł
17	„Młodość bez uzależnień” - festyn profilaktyczny	PDK	usługa – 7000,00zł w. rzecz. –3500,00zł	10 500,00 zł
18	Zajęcia rękodzielniczo-plastyczne	PDK	w. rzecz.-5 711,00zł	5 711,00 zł
19	Zdrowy Styl Życia. Rodzinny Sport i Rekreacja	MOSiR	w. rzecz.– 32.212,39zł	32 212,39 zł
20	Czasopisma i literatura specjalistyczna	MOPS	w.rzecz. –2000,00zł	2 000,00 zł

	21	Szkolenia	MOPS	usługa – 13.870,01zł	13 870,01 zł
4	Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii				109 200,00 zł
	1	Wsparcie stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na zasadach zgodnych z Ustawą o Działalności Pożytku Publicznego i o Wolontariacie – konkurs ofert	Konkurs ofert	109 200,00 zł	109 200,00 zł
5	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy (reklama i sprzedaż alkoholu)				4 200,00 zł
	1	Kontrola punktów sprzedaży	MKRPA - MOPS	wynagrodzenie – 4200,00zł	4 200,00zł
6	Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych				42 039,54 zł
	1	Posiedzenia Komisji	MKRPA/MOPS	Wynagrodzenie – 15 475,00zł	15 475,00 zł
	2	Opinie biegłych	MOPS	usługa – 12 000,00zł	12 000,00 zł
	3	Materiały wspomagające pracę MKRPA	MOPS	w. rzeczowe - 6 500,00zł	6 500,00 zł
	4	Opinie zlecone przez sąd/ Opłata sądowa	MOPS	Opinie/opłata - 8 064,54zł	8 064,54 zł
7	Obsługa programu				60 671,38 zł
	1	Obsługa programu	MOPS	Wynagrodzenia osobowe – 37 700,67zł Wyd. rzeczowe- 22 970,71zł	60 671,38 zł
Razem:					424 872,12 zł

Przewodniczący Rady

Mirosław Naumiuk